

ಚಿಕಾಗೋ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಾಮರಸ್ಯ

ಮಾತಾ ತ್ಯಾಗಮಯೀ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಚಿಕಾಗೋ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಾಮರಸ್ಯ. ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದ ಮೊದಲ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಈ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಿರುವ ಲೇಖಕಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಶ್ರಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು. ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರೂ, ಅನುವಾದಕರೂ, ವಾಗ್ಮಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಅವರು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಯಾವುದು?

“ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ದೇಶಕಾಲಗಳ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದರೇಬೇಕು. ಅದು ತಾನು ಅನಂತವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅನಂತನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾರಬೇಕು. ಆ ಧರ್ಮಭಾಸ್ಕರನ ಬೆಳಕು ಕೃಷ್ಣನ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಪಾಪಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಪುಣ್ಯವಂತರ ಮೇಲೆ — ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬೀಳಬೇಕು. ಅದು ವೈದಿಕವಾಗಲಿ, ಮಹಮ್ಮದೀಯವಾಗಲಿ, ಬೌದ್ಧವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ರೈಸ್ತವಾಗಲಿ ಆಗಿರದೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಸಮಗ್ರೀಕರಣ

ವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಸುಧಾರಣೆ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಪಾರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅದು ಪಶುಸದೃಶ ಕಾಡು ಜನರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೃದಯ ಬುದ್ಧಿಗಳ ತುತ್ತತುದಿಗೇರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವತೆಯ ಮೇರೆಯನ್ನೇ ಮೀರಿರುವ ಮಹಾ ಮಾನವನ ವರೆಗೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಆಶ್ರಯವನ್ನೀಯುವಂಥದಾಗಿರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಧರ್ಮದ ವಿಶಾಲ ಪಂಥಿಯು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಧರ್ಮವೊಂದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಆಗ ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುವು.”

ಚಿಕಾಗೋದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿವು.

ವಿಶ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಮೊಳಗಿದ ಪ್ರವಾದಿ:

ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಜಗತ್ತಿನ ಧರ್ಮಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡಿರದ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿ ಯಾಗಿತ್ತು. ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು, ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರೆದುರು ಮಾತ ನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಹಿಂದೆಂದೂ ಒದಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳ ತೀವ್ರ ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಹಾಗೂ ಭೋಗವಾದದ ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನವೊಂದು ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಯಾರೂ ಊಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಚಿಕಾಗೋ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 'ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ' ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಇತಿಹಾಸದ ಅಜ್ಞಾತ ಪುಟಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಹಸಿರಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ವಾಣಿಗಳಿಂದಲೇ ಆ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಆಯಾ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ 'ಸ್ವಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಸಭೆ' ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತಷ್ಟೆ.

ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಮನ್ವಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತಧರ್ಮವನ್ನೇ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಸಿದರು. ಸಮನ್ವಯದ ಮಾತೇ ಅವರಿಗೆ ನೆನಪಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪರಸ್ಪರದೋಷಾರೋಪಣೆ, ಸ್ವಮತಾಭಿಮಾನ, ಹಾಗೂ ಮತಾಂಧತೆಗಾಗಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆ ಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಬಾವಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಧರ್ಮ ಸಾಗರವನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದ ಘಟಾನುಘಟಗಳನ್ನಿಸಿದ, ಧರ್ಮಲೋಕದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನಿಸಿದ, ವಿಶ್ವವೇದಿಕೆಯ ಮಹಾವಾಗ್ವಿಗಳಿಗೂ 'ವಿಶ್ವಧರ್ಮ' ಸಮನ್ವಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಅದಂತಹ ಅತ್ಯುನ್ನತ ತತ್ವವಾಗಿರಬೇಕು! ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ 'ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮ ನ್ವಯ'ವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ದೊರೆಯಿತು. ಆ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪರಮೋ ದಾರವಾದ ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹಸಿವು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀ ಕರಿಸಿತು. ವೈಚಾರಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ವೈಚಾರಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರ ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಈ ಸಮನ್ವಯದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮೊಳಗಿದಾಗ 'ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನೀವು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ಈ

ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಸಾರಿದ್ದರೂ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲಾದರೂ ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂಬಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಜಗತ್ತು ಎಂತಹ ಮತಭೇದದ ವಿಷದಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಮೆರಿಕದ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೆ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರವೇಶದಿನದಂದು ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, "ಅಮೆರಿಕದ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೆ" ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದುದು ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅದು ಅವರ ವಿಶ್ವಾತ್ಮ ಭಾವದ ದ್ಯೋತಕ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲೇ Solidarity of the Universe - ವಿಶ್ವದ ಏಕತೆಯ ಅರಿವು, ವಿಶ್ವಾತ್ಮಭಾವ, ತನ್ಮೂಲಕ ಅರಳಿದ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿ ಒತ್ತಪೊರೆಯಾಗಿತ್ತು. "ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯವರು ಸಮ್ಮೇಳನದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ನಿಂತ ಆ ಕ್ಷಣ ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ವಸ್ವರೂಪದಾಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯು ಪರಿಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸಮಸ್ತ ಸ್ತ್ರೀ- ಪುರುಷ ಸಮೂಹದೊಂದಿಗೆ ತಾವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅನನ್ಯ ರೆಂಬ ಭಾವ, ಅವರ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಆವರಿಸಿ, ಅವರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದನಗೊಂಡಿತು. ಮತ್ತು ಶ್ರೋತೃಗಳೊಳಗೂ ಆ ಭಾವವು ರಭಸದಿಂದ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು" ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗೈದ ಮೇರಿ ಲೂಯಿ ಬರ್ಕ್ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರ ದೇವನಿಲಯದ ಪರಮ ಯೋಗೀ ಶ್ವರನ ಪದತಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿತ ಪಾಠ ಅದೇ ಆಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ?

ಅಕ್ಷಾ ವಾಟರ್ ವಾರಿ ಪಾನಿಗಳು ನೀರಿಗೊಂದೇ ಹೆಸರು!

ಅಲ್ಲಾ ಜೀಸಸ್ ಮೋಸಸ್ ತಿಳಿಯರು ಪರಬ್ರಹ್ಮನುಸಿರು !!

ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರದ ಆ ಪುಟ್ಟ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಲಯಗಳ ಜನ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ 'ತ್ಯಾಗ ವಿವೇ ಕದ ಚೀಲಗಳೆರಡನು ಹೆಗಲಲಿ ಹೊತ್ತಿಹ ನೂತನ ಮಾನವ'ನು ತಾನು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ತಪದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮನ್ವ ಯದ ವಾಣಿಗಳನ್ನೇ ಮೊಳಗಿದುದಲ್ಲವೇ?

ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿವಾಣಿ: ಸಮನ್ವಯ

ಸಹಸ್ರ ಸಹಸ್ರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸನಾತನ ಋಷಿ ಪರಂ ಪರೆಯ ಆರ್ಯವಾಣೀಯೂ ಸಮನ್ವಯದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನೆ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಮೊಳಗಿತ್ತು :

ಏಕಂ ಸತ್ ವಿಪ್ರಾಃ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ |

'ಸತ್ಯ ಒಂದೇ; ಅದನ್ನು ಬಲ್ಲಿದರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.'

ತ್ರಯೀ ಸಾಂಖ್ಯಂ ಯೋಗಃ ಪಶುಪತಿಮತಂ ವೈಷ್ಣವಮಿತಿ |
ಪ್ರಭಿನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ಥಾನ್ವೇ ಪರಮಿದಮದಃ ಪಥ್ಯಮಿತಿ ಚ ||
ರುಚೀನಾಂ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಾತ್ ಋಜುಕುಟಿಲ ನಾನಾ ಪಥಬುಷಾಂ |
ನೃಣಾಮೇಕೋ ಗಮ್ಯಃ ತಮಸಿ ಪಯಸಾಂ ಅರ್ಣವ ಇವ ||

(ಶಿವಮಹಿಮ್ನ ಸ್ತೋತ್ರ)

ಎಂದರೆ “ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸ್ಥಾನಗಳೆಂದುದಿಸಿದ ನದಿಗಳೆಲ್ಲ ಹರಿಯುತ್ತ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸಾಗರದೊಳಗೊಂದಾಗುವಂತೆ, ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಅಂಕುಡೊಂಕಿನ ದಾರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೊನೆಗೆ ನಿನನ್ನೆ ಸೇರುತ್ತವೆ”.

ಯೇ ಯಥಾ ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ತಾಂಸ್ತಥೈವ ಭಜಾಮ್ಯಹಮ್ |
ಮಮ ವತ್ಸಾನುವರ್ತಂತೇ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾರ್ಥ ಸರ್ವಶಃ ||

(ಭಗವದ್ಗೀತೆ)

“ಯಾರು ಯಾರು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರವರನ್ನು ನಾನು ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತಲುಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನವರು ಅನುಸರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳೆಲ್ಲ ಕೊನೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತವೆ.”

ಈ ಎರಡು ಉದಾಹರಣಾವರ್ವಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸ್ವಾಗತ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ವಿಶ್ವಧರ್ಮ :

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅದೇ ಸನಾತನ ಆರ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಯುಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಮತಿಯ ಸಾಣೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಂಶಯ ರಾಕ್ಷಸರು ಚಕಾರವೆತ್ತದಂತೆ ಮೊಳಗಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಸಂದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು:

೧) ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯ.

೨) ಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ದೇವನನ್ನಾಗಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

(ಸುತ್ತಾ ದೈವರೆ ಏಳಿರೇಳಿ)

ಉಪ್ಪು ಪದವಿಯ ಮರಳಿ ತಾಳಿ)

- ಇದೇ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಗುರಿ.

೨.) ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ಷುದ್ರ, ಸಂಕುಚಿತ, ಅಲ್ಪ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ವಿಶಾಲನಾಗಬೇಕು.

ಹಾಗೆಂದರೇನು? ನನ್ನ ಮಾರ್ಗವೊಂದೇ ಸರಿಯಾದುದು, ಉಳಿದವರಲ್ಲ ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಉದ್ದ, ಅಗಲ ಎತ್ತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ, ಒಂದೇ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ವಿಕಾಸದ ಸ್ತರ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿ. ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂತಿಮ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಎಂದರಿತು ಮತ ಭೇದದ ವಿಷವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ವೈಶಾಲ್ಯವೇ ಜೀವನ, ಸುಕುಚಿ ತತೆಯೆಲ್ಲವೂ ಮರಣ.

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲ ಬೋಧನೆಗಳು ಇವು ಮೂರು. ಬೋಧನೆಯ ಪರಿ ಬೇರೆ. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಹೇಳುವ ವಿಧಾನ ಬೇರೆಯಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ವಿಗ್ರಹ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಚರ್ಚ್, ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ, ವಿವಿಧ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶೈಲವಾಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಸಹಾಯಕಗಳು. ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುವಂತೆ, “ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣಗಳ ಗಾಜುಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳಕು ಹಾದು ಹೋಗುವಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಣದ್ದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೇ ಸತ್ಯವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರಿಸರಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಚಿಕಾಗೋ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಕೆಳ
ಗಿನ ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹುಶಃ ಮತ್ತಾರೂ ಹೇಳಿ
ಲಾರರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎತ್ತರವನ್ನು
ಯಾರೂ ತಲುಪಿರಲಾರರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

* ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಾಮರಸ್ಯ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಐಕ್ಯತೆ ಎನ್ನುವಂಥದು ಒಂದು ಧರ್ಮದ ವಿಜಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ನಾಶದಿಂದ ಆಗುವಂಥದಲ್ಲ, ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದರೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸೋದರನೇ, ನಿನ್ನ ಬಯಕೆ ನೆರವೇರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

* ಕ್ರೈಸ್ತನು ಹಿಂದೂ ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧನಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂವಾಗಲಿ, ಬೌದ್ಧನಾಗಲಿ, ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಇತರರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನದೇ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಬೀಜವೊಂದು ಮಣ್ಣು, ಗಾಳಿ, ನೀರು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ನಾಳೆ ಗಾಳಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಣ್ಣೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆದು ವೃಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

* ಯಾರು ಎಷ್ಟೇ ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ಧ್ವಜದ ಮೇಲೂ ಬಹುಬೇಗ ಈ ಮಾತುಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ: “ಹೋರಾಟವಲ್ಲ, ಸೌಹಾರ್ದ” “ವಿನಾಶವಲ್ಲ, ಸ್ವೀಕಾರ”, “ವೈಮನಸ್ಯವಲ್ಲ, ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ.”

ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಮರಿ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತಿರದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಚರ್ಚಿನ ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿತು. ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಚರ್ಚಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಮಸೀದಿಯ ಗೋಪುರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಮಸೀದಿಗೂ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಕ್ಕಿ ಮರಳಿ ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಮರಿ ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗೆ ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು — ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ, ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮ್, ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತ, “ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಸರಿ, ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ ತಪ್ಪು” — ಎಂದು ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರಿ ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ, “ಅವರು ಏಕೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು. ತಾಯಿ ಹಕ್ಕಿ, “ಅವರು ನನ್ನ ಧರ್ಮ, ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಗುಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಮರಿ ಹಕ್ಕಿ, “ಅಮ್ಮ, ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಚರ್ಚಿನ ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮಸೀದಿಯ ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಾಗ, ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪು

ರದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ತಾಯಿ ಹಕ್ಕಿ “ಮಗೂ ನಿನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರುವಷ್ಟೂ ಈ ಮೂರ್ಖ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ” ಎಂದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಮಾನವನ ಅಂತರಾಳದ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಹಾಯಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ: ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾವು ಎಂಬುದು ಇದೆಯೋ, ಮಾನವ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಎಂಬುದು ಇದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅವನ ಹೃದಯದಿಂದ ಆರ್ತನಾದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಭಗವಂತ ನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಎಂಬುದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯನ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಗಳಲ್ಲೊಂದು, ಲೋಕದ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಜನಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ, ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹೃದಯ ಕವಾಟವನ್ನು ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಹಸ್ರ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ, ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಾಮರಸ್ಯ ಎಂಬ ಆತ್ಮನೃತ್ಯ, ಉದಾತ್ತ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರು. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದರೂ ಸಾಮರಸ್ಯದ ತಿರುಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಬದುಕು ವುದಾದಲ್ಲಿ, ಈ ಧರೆಯು ನಾವು ವಾಸಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಸಮನ್ವಯದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಿರಿವಂತ ಜಗವನ್ನು, ಸಮೃದ್ಧ ಯುಗವನ್ನು ಕಾಣುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಸಿರಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸದಾ ಪ್ರಚೋದಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಮಗಿತ್ತ ನಿಧಿ

“ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಭಾರತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅವರಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಋಣಿಗಳಾಗಿರುವೆವು. ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸ, ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ವಿವೇಕವು ನಮಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಲಿ; ಆ ಮೂಲಕ ನಾವು ಅವರಿಂದ ಪಡೆದ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ!”

— ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ